

SUVANNON

SEUTU

Kiviniemen markkinoilla ikuis-
tuttivat nämä tytöt ja pojat itsensä
komeaan markkinapotrettiin
7.5.1935.

- Uudet muotitakit on ostettu ja
pojatkin kai uudet lippalakit, ar-
velee kuvan lähettänyt Laina
Nuora, os. Kuparinen, Nokialta.

Keskellä Hilka Kuparinen, Su-
venhännän tyttöjä, vasemmalla
Aili Huuska Röykkylästä ja Mir-
ja Lopenen Lapinlahden Lopo-
senmäeltä oikealla.

Pojat ovat Kirkonkylän poikia,
keskellä Eino Naskali ja oikealla
Sakkolan kunnalliskodin pehtoo-
rin poika Olli Ovaska. Vaan kuka
lienee mies vasemmalla?

Kiviniemen markkinat
ovat ehkä yksi Sakkola-
museon ensi kesän tee-
moista.

SIVU 18

Hovinkylän lahjoitus-
maatalonpoikien kunnos-
tusryhmä vietti harjannos-
tajaisia.

SIVUT 12-13

SUVANNON YMPÄRISTÖN
KOTISEUTULEHTI

N:o 6 • 2000
S Y Y S K U U

**Haidermaan, Lupran ja Pannusaaren
KYLÄJUHLAA** vietetään sunnuntaina
29.10.2000 Lempäälän seurakuntatalolla!

Kirkonmenojen jälkeen
lasketaan kukkatervehdys Karjalaan jääneiden
vainajien muistomerkillä.
Yhdessäoloa jatketaan seurakuntatalossa laulun,
vapaan seurustelun ja aterioinnin merkeissä.
Aterian ja päiväkahvin yhteishinta on 50 markkaa.

Toivomme kylälaisten perheenjäsenineen
ja ystävineen osallistuvan
runsain määrin juhlaamme.

Tervetuloa!

Kylätoimikunta

Uusia ylioppilaita

Pohjois-Espoon lukiosta kirjoitti ylioppilaaksi Kalle Vuorenpää. Hän on Sakkolan Volossulasta olevien Emma ja Aleksanteri Kuupon Reta-tyttären pojanpoika.

Juho Poskiparta kirjoitti keväällä ylioppilaaksi Loimaan lukiosta. Hänen äitinsä on Laura Poskiparta, os. Patja, ja isoisänsä Eino Patja Sakkolan Lapinlahdesta.

Valmistuneita

Sisko Kulmala valmistui tietohallintamerkonomiksi Suomen Liikemiesten Kauppaopistosta/Atk-instituutista Helsingistä 31.5.2000. Vanhemmat Aune ja Taavi Kulmala, Aune os. Naskali on kotoisin Sakkolan Kiviniemestä.

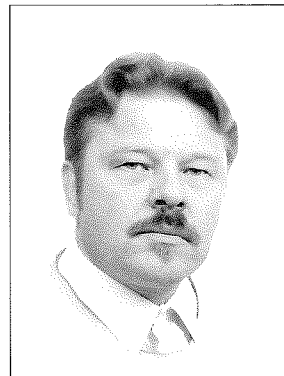

Hanna Karojärvi valmistui kauppatieteiden maisteriksi Turun Kauppakorkeakoulusta 16.6.2000. Vanhemmat: Ritva ja Risto Karojärvi, äidin vanhemmat Anna os. Naskali ja Johannes Lemmetti, kotoisin Sakkolan Petäjärveltä.

OIKAISU: Kaurakiisselihojeita antaneen Helmi Rikkilän, nykyinen nimi oli viime numerossa kirjoitettu väärin. Hän on siis Helmi Ontronen.

PAUKUN PALSTA

Syksy on saapunut. Tämänvuotiset Sakkolajuhlat on vietetty Orivedellä. Puheet on pidetty, runot lausuttu ja laulut laulettu. Juhlavieraita oli taas kerran tuvan täydeltä. Kiitos Oriveden Karjalaisille onnistuneista juhla- ja valmisteista ja korkeatasoisesta ohjelmasta.

Erään lehden toimittaja totesi pitäjäjuhlilla, että siellä on enimmäkseen vanhempaa väkeä. Tämähän ei pidä alkuunkaan paikkaansa. Varmasti juhlilla oli enemmän sellaista nuorempaa väkeä, joka ei muista vanhasta Sakkolasta juuri mitään tai heillä ei ole minikäänlaista omakohtaista kokemusta niistä ajoista, jolloin Sakkola oli vielä Sakkola. Pitää muistaa, että tällaisilla juhlilla 60-vuotias on vielä nuori.

Sakkola -museo on avattu ja Sakkolan Nettisivut ovat kovassa käytössä. Ystävyyskunta-asia muhii edelleen eteenpäin ja uusia projekteja ja käytännön toimia suunnitellaan.

Lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkki Petäjärven Hovinkylän Emäntäkoulun tontilla on entisöity lähes

Viime Suvannon Seudussa oli valokuva Haidermaan naisvoimistelijoista. Etualan mies on muutamaltakin taholta tunnistettu ja hän on Eino Naskali, myöhemmin Nerho-nimellä tunnettu. Hänet tunnisti mm. Terttu Pappinen, os. Koiranen, jonka eno Naskali oli.

kauttaaltaan ja ympäristö on siistitty. Kiitos tästä kuuluu erittäin aktiiviselle Hovinkylä-seuralle. Ensi kesäksi suunnitellaan patsaan uudelleenviikmisjuhlaa ja Hovinkylän 90 -vuotisjuhlaa. Toivottavasti saamme aktivoida muidenkin kylien yhdistyksiä ja seuroja toimimaan oman kylän muistojen vaalimiseksi.

Kotiseutu-, talkoo- ja sukumatkat on taas tältä vuodelta suurin piirtein tehty. Ajatuksia on siitakin, että sakkolalaisten jälkeläisille järjestettäisiin opintomatkoja esi-isien perintömaalle.

Matkailun tuomia etuja ei kaikin osin ole Venäjällä huomattu tai siitä ei ole välitetty. Tullijonossa seisominen alkaa vähitellen ottaa päähän, kun minikäänlaista syytä tällaiseen menettelyyn ei näy olevan. Tullimiehet ja puomien vartijat ovat käyneet entistä röyhkeämmiksi. Ennen vartiointitehtäviä suorittavat varusmiehet tyytyivät vain kerjäämään tupakkaa, limsapulloa, banaanaita tai makkaran pätkää. Nyt he suorastaan vaativat lahjusta.

Pahin kokemuksen on toukokuulta ja heinäkuulta, jolloin Viipurin puomilla pari nuorta poikaa seisottivat bussiamme kohtuuttoman pitkään. Asialla olivat kummallakin kerralla samat, huonoa englantia puhuvat, pojat. Passit ja viisumit tarkastettiin vähintäänkin neljään kertaan ja porukka laskettiin vieläkin useammin. Pojat eivät ollenkaan kaihtaneet sanoa suoraan, että he tarvitsisivat meiltä lahjuksia. Puomipoikien tavoitteena oli vain se, että he olisivat saaneet mahdollisimman paljon rahallista hyötyä itselleen.

Paukkujen sukumatkalla heinäkuun alussa jouduin ensimmäisen kerran

maksamaan suojelurahaa hotellin aulaan istuville miliisiupseereille. Emme päässeet lähtemään hotellista ennen kuin olimme maksaneet neljän päivän "vartiointista" kummallekin "vartijalle" venäläisten kuukauden keskipalkkaa vastaavan summan. Emme olleet suojelua tai vartiointia pyytäneet emmekä sellaista olisi tarvinnutkaan elleivät he sitten suojelleet meitä itseltään. Yleensä länsimaissa vartiointi ja suojelu kuuluvat hotellin palveluihin ja sisältyvät hotellihuoneen hintaan. Näin ei asia Venäjän puolella tällä kerralla ollut.

Viipurin torilla on jo pitkään joutunut vahtimaan rahapussiaan ja muita arvoesineitään taskuvarkailta, mutta nyt näyttää siltä, että nekin ovat tulleet entistä röyhkeämmiksi. Miliisit eivät enää yhtä usein tyhjennä toria taskuvarkaita kuin aikaisempina vuosina.

Turvassa emme taida olla enää Koti-Karjalamme metsäteilläkään. Sielläkin voi käydä niin, että maastopukuisia miehiä täynnä olevan auton ohittaminen saattaa maksaa jotain. Näin oli eräänä kesäkuun matkallani vähälä käydä, mutta tilanne laukesi kuitenkin onnellisesti ilman, että olisimme joutuneet markkoja maksamaan.

Ellei Venäjällä puututa tämän tapaisiin asiattomiin menettelyihin, saattaa olla, että emme enää käykään niin usein viemässä markkojamme ja eurojamme entisille Karjalan kunnalle.

Hannu J. Paukku

Sakkola Säätiön

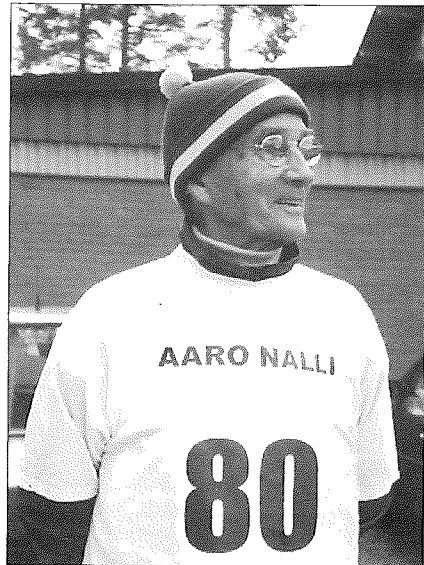
valtuuskunnan puheenjohtaja

e-mail:

hannu.paukku@punkalaidun.fi

Seuraava Suvannon Seutu ilmestyy
loka-marraskuun taitteessa.
Lehteen tarkoitettu aineisto pitää olla
toimituksessa viimeistään perjantaina 13.10.

VUOSIA TÄYTTÄNEITÄ

välisen tason hiihtosankareita. Lisäksi Aaro voitti mm. rautatieläisten Euroopan mestaruuden 1951 Itäväällä Badgasteinissa. Kilpailun ohella Aaro myös valmensi hiihtäjiä, mm. Tampereella.

Aaro jäi eläkkeelle rautateiltä vuonna 1977 ja asuu vaimonsa Annan kanssa Vilppulassa. Aktiivisena urheilijana ja nykyään kuntoilijana Aaro on edelleen hyvässä kunnossa ja hiihtää nykyisin talven aikana satoja kilometrejä. Juhannuksena tuli myös kesäkilometrejä pitkästä ajasta sitten rullasuksihiihtojen. Muista harrastuksista voidaan mainita luonnollisesti penkkiurheilu sekä puutarhanhoito, kesämökkeily ja tikanheitto.

Vuokatti valittiin juhlapaikaksi tietysti hiihtomahdollisuuden vuoksi, mutta myös siksi, että Aaro on ollut 1950-luvulla hiihtoleirillä samassa paikassa.

Ilkka Nalli
Aaron ja Annan nuorimmainen

92 vuoden iän ylitse ponkasi 16.7.2000 Vesilahdessa Marja-Liisa Hätönen, os. Partanen. Hän on kotoin Hovinkylän Antreasta.

Aaro Nalli Sakkolasta täytti juhanusaattona 80 vuotta. Aaro vietti syntymäpäiviään perhepiirissä rakkaimman harrastuksensa eli hiihdon merkeissä. Hiihto ei tähän vuodenaikaan ole joka paikassa mahdollista, mutta onneksi Vuokatin hiihtotunneli mahdollistaa hiihtämisen kesähelteilläkin.

Aaro syntyi Sakkolassa 23.6.1920 Kaarnajoen kylässä Maria ja Tuomas Nallin perheeseen. Lapsia perheessä oli kaikkiaan kymmenen, viisi tyttöä ja viisi poikaa. Perheen pojat hiihtivät paikallisissa hiihtokilpailuissa hyvällä menestyksellä. Jopa kokonainen viestijoukkue voitiin muodostaa oman perheen jäsenistä.

Veljesten hiihtoharrastus jatkui sodan jälkeenkin uudessa kotipaikassa Vilppulassa. Vanhimman veljen poikakin täydensi vielä perheen hiihtoperinnettä. Kilpailu-uralla kuitenkin menestyi parhaiten Aaro. Hän kilpaili ahkerasti kansallisissa ja kansainvälisissä kilpailuissa. Parhaimmaksi saavutukseksi Aaro Nalli nimeää vuonna 1948 Vuokatissa hiihdetyt St. Moritzin olympiakarsinnat, joissa hän päihitti useita kovia suomalaisia kansain-

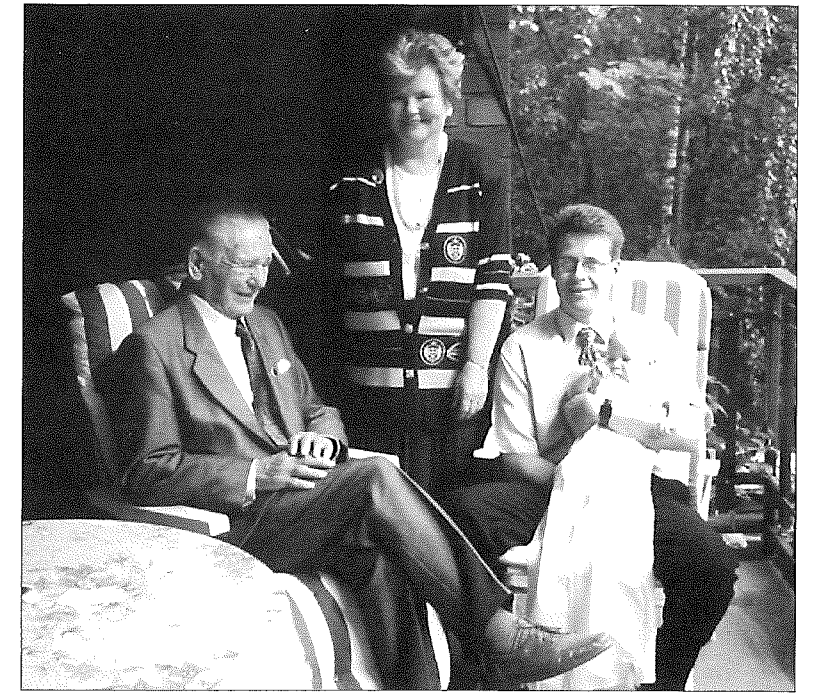
Äitimme Anna Agnetta Koiranen, os. Makkara, syntynyt Sakkolassa 4.7.1915, täytti 85 vuotta kotonaan Toijalassa. Onnittelumme ja lämmin halaus äidille Raijalta ja Urholta perheeseen.

Kuvassa on neljä polvea: Äiti Anna, tytär Raija Naskali, os. Koiranen, tyttären tytär Tuija Elomäki os. Naskali sekä Heta ja Tatu Elomäki.

VUOSIA TÄYTTÄNEITÄ

Laina Helena Tannermäki täytti 80 vuotta 10.4.2000 Saarijärven Lannevedellä. Hän on omaasukua Nuora ja syntynyt Sakkolan Petäjärvellä.

Juho Julius Oskari Jääskeläisen kastetilaisuudessa Pirkkalassa kuvattiin neljä polvea: Arvi Mansikka, synt. Antreassa, Aira Jääskeläinen os. Mansikka, synt. Terijoella sekä Jukka Jääskeläinen, synt. Pirkkalassa ja Juho Julius Oskari Jääskeläinen, syntynyt Helsingissä. Jukan isä Onni Oskar Jääskeläinen on syntynyt Sakkolan Kirkonkylässä.

KUOLLEITA

Äitimme, Elsa Maria Torvinen, os. Riikonen, syntynyt 29.6.1924 Sakkolassa, kuoli monien sairauksien uuvuttamana 10.8.2000 Pikkonlinnan sairaalassa. Hänen kotikylänsä oli Sakkolan Kirkonkylä. Äidin vanhemmat olivat Matti ja Maria Riikonen, os. Kuoppa.

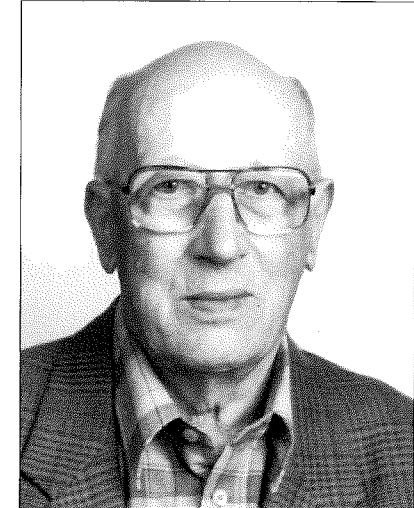
Äiti antoi läheisilleen paljon rakkautta ja huolenpitoa. Hänen elämässään oli paljon iloa, mutta myös vastoinkäymisen hetkiä. Kaikkensa äiti kuitenkin teki meidän, lastensa, eteen. Tärkeintä elämässämme olikin, että saimme osaltamme huolehtia äidistä, olla hänen tukenaan hänen vuosia kestäneen sairastelunsa aikana, aivan viimeisiin päiviin saakka. Kiitollisia olemme myös Koukkuniemen vanhainkodin henkilökunnalle äidin viimeisten puolen toista vuoden ajasta siellä.

Liikkuminen oli ollut äidille jo vuosia vaikeaa, mutta ajatus säilyi kirkkaana loppuun saakka. Sairaus estikin äidin toiveen päästä käymään vielä Sakkolan kotiseudulla, mutta kyöneleet silmissä hän katseli ystävien sieltä tuomia valokuvia - sieltä, missä koti oli ennen ollut.

Äitimme siunattiin Pirkkalan Vanhasa kirkossa 17.8. lähiomaisten ja läheisimpien ystävien läsnäollessa.

Kiitos äiti rakkaista lapsuuden muistoista. Kiitos kaikesta, rakas äiti. Kai-vaten

Lapset

Sulo Johannes Paksu, syntynyt 2.8.1915 Sakkolassa, kuoli 12.6.2000 Pirkkalassa. Hänen kotikylänsä oli Kiviniemi.

Edellisessä numerossa Sulo Paksun kuolinpäivä oli virheellisesti 12.4.

Sakkolan pitäjäjuhla Orivedellä:

“Tuttuja joka askeleella”

Nii naurattais, ett pittää panna iha suu mutrull, näyttää “laplahtoine” Eino Patja tuumaavan. Hänellä ovat hauskana juttuseurana Tyrväänpukuinen Pentti Vuorenpää, Heljä Lindsberg Rautalammilta, Rauha Pulakka Punkalaitumelta ja Tuuterin pukuun sonnustautunut Reta Vuorenpää Vammalasta. Siskokset Heljä ja Reta ovat syntyisin Sakkolan Volossulasta, pikkuserkku Rauha Ojaniemeltä. Ryhmä oli tavannut toisensa vuosi sitten Sakkolassa.

Sakkolan 52. pitäjäjuhla vietettiin 6. elokuuta Orivedellä.

Jumalanpalveluksessa saarnannut rovasti Leena Repo palautti mieliin Kirkastusvuoren tapahtumia yhdistäen siihen muistoja Sakkolan kotikirkosta.

- Jäädään tänne. Tässä on hyvä olla.” Näin puheli Pietari hämmästyksissään nähtyään Kristuksen kirkastumisen ja kuultuaan kaiken mitä ylhäällä vuorella puhuttiin... Kirkastusvuorelle ei kuitenkaan voitu jäädä. Matka jatkui eteenpäin kohti Jerusalemiä, kohti pääsiäisen tapahtumia.

- Tällä paikalla sijaitsi Sakkolan kirkko vuosisatoja. Tämän tapainen teksti on muistokivessä Sakkolan kirkonmäellä. Sielläkin oli hyvä olla. Sinne tulitiin pitkienkin matkojen takaa. Tämä käy ilmi monista puheista. Kirkko oli vihikirkko. Siellä päästiin ripille. Käytiin ehtoollisella. Kirkossa-käynti kuului tärkeänä osana elämään. Sakkolan kirkonmäellekään ei saatu jäädä. tie vei länteen, uusille asuinsijoille. Kun siellä käydään nykyisin, on kyse enemmän kuin turistikohteesta.

Perinteisesti jumalanpalveluksen jäl-

keen juhlaväki oli kunniakäynnillä sankarihaudalla ja Karjalaan jääneiden muistomerkillä. Puheen piti kunnallisneuvos Teuvo Viskari.

Oriveden Opistolla pidetty päiväjuhla alkoi Juupajoen Maamiesseuran torvisoittokunnan puhalluksilla johtajanaan Raimo Soikka.

Tervehdyssanat esittänyt Oriveden Karjalaseuran puheenjohtaja Pentti Karppanen puhui Karjalan ikävään liittyvistä kotiseutumatkoihin harmitellen entisen kotiseudun jatkuvaa rappeutumista. Sakkolan Röykkylästä lähtöisin

oleva Karppanen sanoi Karjalan palauttamisen olevan epätodennäköistä.

- Karjalan takaisinsaannista voidaan uneksia. On kuitenkin otettava huomioon Pietarin kaupungin leviäminen länteen päin.

Kangasalan Karjalaseuran nuorten ja 3-9- vuotiaiden lasten hilpeän hauskat tanhuesitykset saivat katsojien suupiellet hymyyn, käsien antaessa kiitoksena raikuvat suosionosoitukset.

Oriveden kaupungin tervehdyksen juhlaan toi kaupunginjohtaja Tapani Venho. Hänen äitinsä on syntyisin Muolaasta. Venho totesi Sakkola juhlaa vietetyn edellisen kerran Orivedellä 1991.

Rovasti Soile Juntumaa puhui juhlapaikkakunnan seurakunnan puolesta. Hän lainasi karjalaissyntyisen kirjallija Eeva Kilven sanoja “Elämän tarkoitus on päästä kotiin”. Juntumaa käsiteli puheessaan muukalaisuuden- ja orpouden tunnetta, Karjalan kodin ikävää.

Iina Mattilan huilumusiikin ja Paa-vo Hyökin sellonsoiton jälkeen seurasi juhlapuhe.

Juhlapuheessaan Sakkola-Säätiön puheenjohtaja, rehtori Hannu Paukku kertoi Suomen rajojen muutoksista vuosisatojen kuluessa ja niiden vaikutusta Karjalan alueeseen. Hän oli sitä mieltä, että mitä miekalla on rikottu, se pitää kynällä ja neuvotteluilla korjata.

- Ase kädessä emme koskaan lähde valtaamaan esi-isiemme perintömaita. Eivät ne ole sen arvoisia. Emme me Karjalaa tarvitse... Mutta kuitenkin. Karjala on palautettava Suomelle. Karjala on erottamaton osa Suomea. Se on periaatekysymys. Mikä on vääryydelä ja pakolla toiselta otettu, se pitää palauttaa.

Oriveden Sotaveteraanilaulajien esittämiä “Oi synnyinmaani”, “Ystäväni, muistathan”, laulua Saimaasta ja “Veteraanin iltahuutoa” kuunnellessa tulivat kyöneleet monien silmiin.

Kangasalan Karjalaseuran 3-9 vuotiaiden lasten hellyttävän hauska tanhuesitys sai kiitokseksi yleisöltä juhlan raikuvimmat suosionosoitukset.

Heli Lahden lausuman Johannes Linnankosken runon “Nuoruudelle” jälkeen yksinlaulua esitti Marjukka Eerola säestäjänä pianolla Veikko Kokko.

Suvanto-Säätiön hallituksen puheenjohtaja Esko Kallonen oli tyytyväisenä huomioinut nuorten runsaan osallistumisen juhlaan.

Päätössanoissa kunnallisneuvos Teuvo Viskari totesi ettei Karjalan takaisinsaaminen ole meidän käsissämme kehottaen meitä olemaan hyviä suomalaisia.

Tilaisuuden juonsi Reima Viskari.

Juhlaan osallistuneiden noin 300 henkilön joukosta todettiin tilaisuus onnistuneeksi. Ruokailusta vastanneen yrityksen Wintiimi Oy:n puolesta Seija Valkeejärvi sanoi ruokaa varatun riittämään 400 suulle.

Kahvituksessa puuhannut Anna Kajarinne, (ent. Eeva Sakkolan Vilakka-

lasta), kertoi lähteneensä talvisotaa pakoon 9-vuotiaana. Sotien jälkeen hän oli käynyt Karjalassa kaksi kertaa, 1991 ja Sakkola-juhlassa 1997.

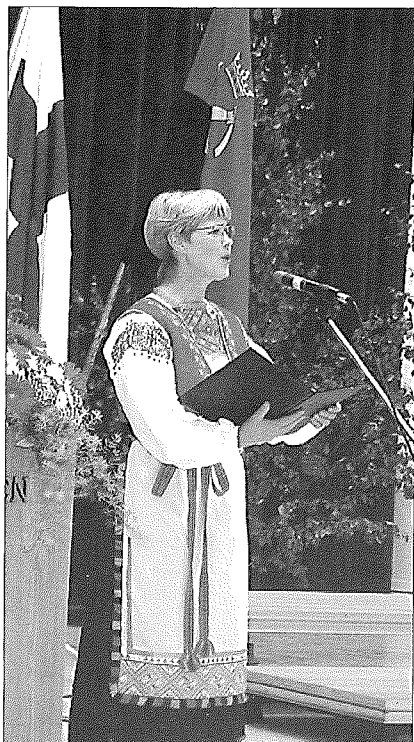
Tökätti kättä. Ai hyvä ihme, milloin myö ollaa viimeks näht?

- Hauskaa oli tavata tuttuja, ja ennenkaikkea haastella, totesi Lempäälästä tullut Else Torittu (o.s. Kuisma, syntynyt Sakkolasta Voloskan kylästä). Hän oli asunut viisi vuotta Orivedellä käyden siellä rippikoulun.

- Tuttuja joka askeleella, pihassa ihmisvilinässä huikkasi Sirkka Kuuppo (o.s. Kekki kotoisin Sakkolan Haparaisista). Sakkola-juhliissa käynnit kuuluvat Lempäälässä asuvan karjalaisruovan perinteisiin.

Hanna Kitunen

Lisää kuvasatoa Sakkolan juhlista seuraavalla sivulla.

Marjukka Eerola lauloi Veikko Kokon säestyksellä.

Pentti Warvas on kartoittanut Sakkolan sukuja 1700-luvun alusta alkaen näihin päiviin asti. Tietotekisteriin on kertynyt yli 17000 nimeä. Kerttu Rahkonen on aikaansaanut 12 Karjalaan ja sotien aikaan liittyvää omakustannekirjaa.

Oriveden seurakunnan tervehdyksen juhlaan tuonut rovasti Soile Juntumaa sai kotinvieraimena porsasviirin.

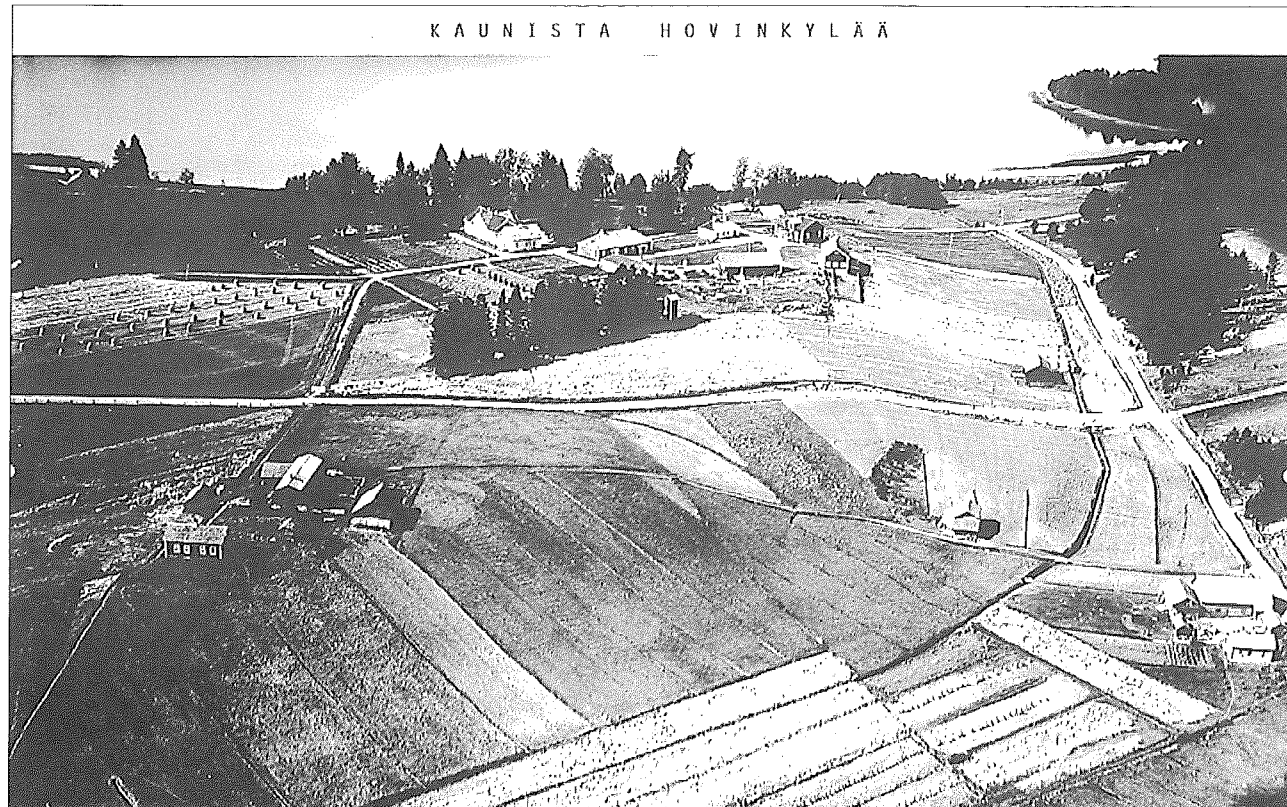
Sakkolalaisjuurinen, Eeva-sukuinen Lea Luodes (oik.) esittelemässä possupaitaa juhlavieras Helmi Hartikaiselle. Nauruhan siinä tuli potria porsaita katsellessa.

Sakkolan pitäjäjuhla keräsi jälleen monisatapäisen yleisön, nyt Orivedelle.

Sakkolan Vilakkalasta syntyisin olevat Repo-sukuiset sisarukset Saima Tuohioja (vas.) ja Sirkka Järvinen ovat löytäneet juhlahumusta pikkuserkkunsa Vee-ra Viskarin, o.s.Eeva, eikä puheesta ollut puutetta sukulaisten kesken.

Petäjäjärven emäntäkoulun maisemat 1930

Sakkola-museon ansiosta on löytynyt ilmavalokuva emäntäkoulun alueesta, Hovinmäen ja "Huuhkan poika" -romaanin tapahtumapaikoilta. Kuva on otettu elokuun lopussa 1930.

Erityisen arvokasta tämä kuva on Hartikaisen sisaruksille, sillä se on ainoa valokuva heidän kotitaloisistaan. Vasemmassa laidassa Rautuun johtavan maantien alapuolella on Eetun ja Alinan talo entisen myllypirtin paikalla. Oikeassa alakulmassa Ryhmän-Riiskan maantien varressa on Pekon ja Amalin talo. Sen vasemmalla puolella virtailee Leipäkanava, ja oikealla puolella on Eetun ja Pekon savikuoppa sekä Kasakkamäen rinnettä.

Oikeassa yläkulmassa on Hovinsaari, vasemmassa kuhilaspellon yläpuolella metsikössä Tirrin talo, jossa nykyisin Soja-mummon tyttären Ludmilan ränsistynyt asumus.

Ylimpänä vasemmalla on Pekkasen ja Leppäsen rantaa sekä taustalla tyyni Petäjäjärvi eli Hovinjärvi.

Ajankohtainen tämä kuva on siksi, että Hovinmäen rakennusten, joiden sijalla nykyisin on ainoastaan pietarilaisten datshoja, takana olevassa muistossa sijaitsee juuri entisöitävä Sakkolan-Raudun lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkki, jota kunnostetaan Hovinkyläseuran toimesta ja Sakkola-Säätiön ja Rautu-Säätiön rahoittamana.

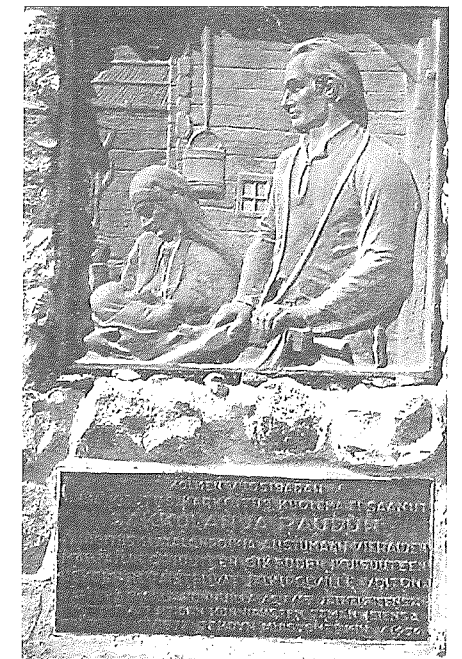
Tavoitteena on, että entisöinti valmistuu keväällä 2001, ja muistomerkki vihitään uudelleen 9.6.2001 Hovinkyläpäivien aikana, jotka Hovinkyläseuran johtokunta on päättänyt järjestää alueella kylän 90-vuotisjuhlanä.

HOVINKYLÄ 1911-2001

11.5.2001 tulee kuluneeksi 90 vuotta siitä, kun Suomen valtio nimesi 28 perhettä tilallisiksi Hovin maille. Sakkolan-Raudun lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkki tulee v. 2001 seisoneeksi paikoillaan 65 vuotta, nyt entisöitynä ja uudelleenvihkimistä odottaen.

Näitä juhlimme yhdessä Sakkola-Säätiön ja Rauta-Säätiön ja kaikkien perinnetyömme ystävien kanssa muistomerkkin luona Hovinmäen juhlakentällä 9.6.2001.

Erikoisesti toivomme sakkolalaisten lisäksi naapuripitäjäläisten ja naapurikyläläisten ja koko Suvannon alueen juuristen hyväksyvän seuraavat tarjoukset, joita Hovinkyläseura nyt myy perinnetyönsä ja juhlien merkeissä:

Tervehdys- ja onnittelukortteja, pronssin värisiä, 2-puolisia, koko 15x20. Korteissa kuvana muistomerkkin pronssilaatat, takana ote A. Aavan runosta. Toimitetaan 10 kappaleen nippuna, hinta kuorineen 150,-/nippu.

Juhlakirja "HOVINKYLÄ 1911-2001", koko A4, sivuja n. 200. Kirja sisältää lahjoitusmaakauden ja erikoisesti Petäjäjärven Hovin historiaa, mukana siitä kertova Aleksanteri Aavan "Huuhkan Poika" romaanin teksti lyhentämättömänä, kertomuksia Emäntäkoulun ajalta sekä historiikin muistomerkkin kunnostushankkeista ja entisöinnistä kotiseuturetkeilyjen rinnalla vv. 1990-2000. Kirja valmistuu talvella 2001 ja myydään nyt vain ennakkotilaaajille, hinta 200,-/kappale + postikulut, varausmaksu 50,-, loput toimitettaessa.

Juhlamatka ja kotiseuturetki 8.-11.6.2001 Sakkolaan, 3 tai 4 pv, majoitus Losevskaja Motellissa, alustavat hintatiedot 1.000-1.300,-/henkilö, lapsista lisävuoteella 15 %:n alennus. Kuljetukset Tampereen-Kouvolaan ja Hämeenlinnan-Helsingin kautta. **Varaukset** pyydetään tekemään jo nyt ajoissa.

Tilaukset ja varaukset

HOVINKYLÄSEURA
Soini Hartikainen, pj.
Jähkyentie 66
14700 Hauho
puh. 03-675 1482
GSM 0400-207 844

SAKKOLA-SEURA ry.
Meeri Häkkinen, siht.
Katajatie 8
02360 Espoo
puh. 09-801 1381

SAKKOLA-SÄÄTIÖ
Esko Kallonen, hall. pj.
Kukkolantie 4
37560 Lempäälä
puh. 03-367 6603
GSM 040-554 0747

Tilaa Suvannon Seutu -
omaksi tai lahjaksi!
Vuosikerta vain 100 markkaa.

Muistomerkikki ympäröitiin vankalla rautakettingillä, jonka talkooväki toi Suomesta.

Ritva Hinkkanen ja Kaija Ryyppö huhkivat savotalla muun talkooväen mukana raivaamassa patsasta ympäröivää puistoa siistiksi.

Suomalais-venäläiset harjannostajaiset sujuivat molempien osapuolien yhteistyötä kiitellen.

Soini kiittää

Kiitän kaikkia Sakkolan-Raudun lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkin entisöintiin osallistuneita lahjoittajia, tukijoita, työntekijöitä ja yhteistyöhenkisiä talkoolaisia sekä hoivinkyläseuralaisia ja muita ystäviä.

Erikoiskiitokset entisöintityön mahdollistajille, säätiöläisille ja viranomaisille.

Erikoiskiitokset paikalliselle kolmen miehen työryhmälle, joka Aleksei Kondakovin johdolla teki saumaus- ja kivityöt. Hyviä oivalluksia olivat kiviportaiden esiinkaivu ja korjaus sekä pohjoissivulla pienen alkuperäissaumausalueen säästäminen "museoitavaksi".

Erikoiskiitokset notkeille ja taitaville katon rakentajille Paulille ja Timolle, joiden ansiosta tämän kesänsä sateet eivät enää haitanneet muistomerkkiä.

Erikoiskiitokset tarmokkaille Juhani ja Kaijalle, jotka asiantuntemuksella ja sydämelä kunnostivat puistoa ja suojelivat jalokasveja kesän kahdella talkoomatkallaan.

Erikoiskiitokset teille, porukkamme nuorimmat Heikki, Jouni, Timo ja Olli. Te arvostitte paitsi esi-isiemme muistoa, myös kunniakkaitten puolustustaistelupaikkojen näkemistä ja mukana olleitten veteraanien kokemuksia. Teidän kaltaistenne uskomme myös jatkavan perinnetyötämme.

Erikoiskiitokset koko huoltojoukolle, kuljetukset ja majoituksetkin toimivat, säätiöläistytöjen tarjoilut maistuivat ja Sakkola-Säätiö järjesti ikimuistoisen tunnelmallisen harjannostajaisjuhlan.

Kiitos!

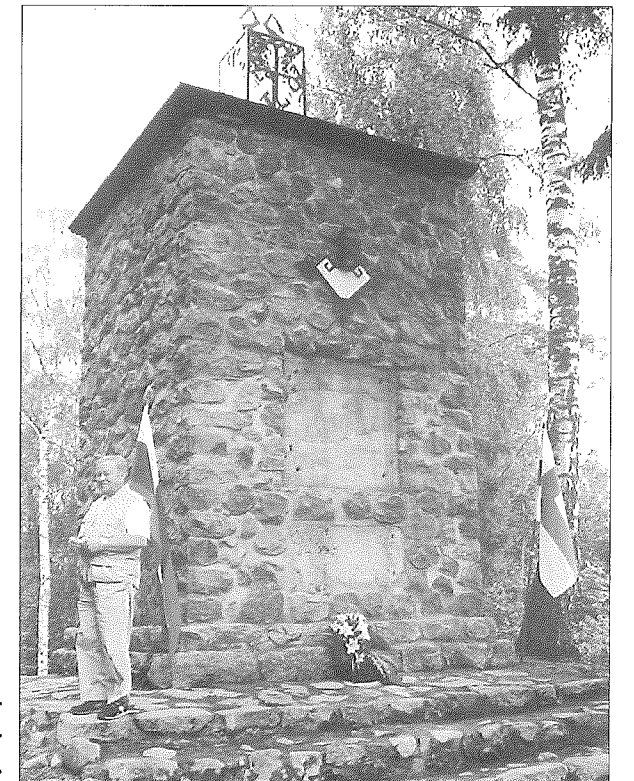
Ystävät, olkaamme ylpeitä yhteisestä kulttuurirityöstämme!

Soini Hartikainen
muistomerkin entisöintityön vetäjä

Soini Hartikainen kiittää lämpimästi kaikkia lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkin entisöimistä edistäneitä ja käytännön toiminna auttaneita.

Muistomerkin valot syttyivät jälleen 61 vuoden tauon jälkeen perjantaina 28.7.2000, mitä todistivat "himotalkoolaiset", oikealta Juhani, Toivo, Olli, Matti, Unto, Pekka, Hannu ja Soini, joiden työtahtia ja mielialaa ei sateentihruinen ilma haitannut.

Kotiseuturetki Sakkolaan elokuussa 2000:

Mustikkapiirakan marjat löytyivät Röykkylästä

Isäni Arvo Käppi täytti juuri 76 vuotta Saarijärvellä. Hän on syntynyt Sakkolan Röykkylän kylässä 8.8.1924 metsätyönjohtaja Aapro Käpin perheen kuopuksena. Äiti ja veli kuolivat lähes samanaikaisesti hoitovirheen vuoksi ennen talvisotaa. Myös isän kaikki kolme sisarta ovat saaneet viimeisen leposijansa eri puolilla Suomea. Isäni on käynyt äitini ja eri ryhmien kanssa lukuisia kertoja luovutetun Karjalan alueella. Minulle ja kahdelle aikuiselle tyttärelleni matka oli ensimmäinen.

Pääsimme mukaan Jouni Koiviston järjestämälle matkalle, jonka tekivät 15 Haparaisten kylän Kopperoisten sukuun kuuluvaa ensimmäisen ja toisen polven sakkolalaista. Retkibussiamme ohjasi rauhallisesti ja ammattitaitoisesti Markku Nuora Vesilahdesta 31.7.-3.8.

Olen jo pikkutytöstä saakka lukenut Suvannon Seutu -lehteä ja tutkinut sen kannessa olevaa karttaa, josta paikkoja osoittaen isä kertoi usein lapsuutensa tapahtumista. Karjalaista kulttuuria on edistänyt ahkeraan myös keskisuomalainen äitimme leipomalla karjalainpiiraita, osallistumalla talkoisiin ja monen moniin tapahtumiin vuosikymmenten ajan. Lapsen olin usein mukana ja lausumassa runoja, joista muutaman oli kirjoittanut myös nuorin isän sisarista. Karjalaiset laulut osasin varsin hyvin. Muistan usein saarijärveläisen Tauno Huuskan sanoman: On tärkeää vaalia karjalaista kulttuuriperintöä.

Kun pääsimme Röykkylän kylään, jossa majapaikkamme uudehossa nuorisoleirin keskellä olevassa rakennuksessa, tämän lehden kansikuva alkoi vähitellen elää. Se muuttui väriefilmiksi, jonka päähenkilönä retkellämme oli

Arvo Käppi ja lapsenlapset Martina ja Paulina Temmes matkalla Sakkolaan 31.7.2000. Ratina takana Markku Nuora.

isäni, joka oli meistä vanhin ja muisti eniten paikkoja ja nimiä. Hänelle tiet ja risteykset olivat tuttuja monilta aikaisemmilta retkiltä.

Sanoin kuvaamaton oli se tunne, jonka vallassa hartaina astelimme isän kotipihalle, jossa edelleenkin asutaan välirauhan aikana rakennetussa saunatuvassa. Sama kaivo on käytössä kuin isänkin aikana. Pihalla vallitsi rauhallinen ja lempeä ilmapiiri. Yhtäkkiä tuntui, kuin väliin jääneet yli 60 vuotta olisivat poissa ja isä sisarineen olisi pihalla touhuamassa. Olin vuosikymmenten ajan kuullut kerrottavan juttuja pihasta, jolla nyt itse seisoin. Siinä naapurissa oli Pullisten talo, isä näytti

Huusken talon paikan ja mäen, jolta he talvisin laskivat suksilla. Itsekin hän ihmetteli, miten pieni se mäkki nyt oli.

Saimme kotiin vietäväksi saunamökissä asuvalta mieheltä hänen savustamansa kuhan ja litran mustikoita lasipurkissa. Vaikka venäjän taitomme oli kovasti vajavainen, ei ollut epäilystäkään, etteikö käyntimme syy olisi tullut hänelle selväksi.

Kaunis muisto jäi käynnistämme Sakkolan hautausmaalla, jolla isä pystyi varsin tarkasti näyttämään äitinsä ja veljensä hautapaikan. Veisasimme portille Jouni Koiviston tuoman naurihin säestämänä Käy yrttitarhaan polku...

Hautausmaan kauneus ka rauha tuntui laskeutuvan päällemme. Tunnelma oli harras ja mieliinpainuva. Myös Sakkolan kirkon raunioilla viettämämme hetki – vaikkakin vesisateessa – oli kaunis. Veisasimme Soi kunniaksi Luojan, johon sanoja tapaili myös paikalla olleesta lapsijoukosta vanhin. Kylän lapset seisivat kanssamme vakavilla Sakkola-Säätiön pystyttämän muistomerkkin edessä.

Isä näytti myös Sakkolan kirkosta säilyneet kiviportaot, joilla hän oli rippikoululaisena seisonut, kun venäläiset koneet ensimmäisen kerran lensivät Sakkolan yllä sodan alkaessa.

Haparaisten kankaalla vietimme tuntikausia Kopperoisten suvun jäsenten etsiessä omia juuriaan. Mäntymetsä oli sanomattoman kaunis. Saatoimme tuntea häivähdyksen siitä todellisuudesta, mitä siellä joskus oli tapahtunut. Juoksuautojen ja pommien jäljet olivat selvästi näkyvissä muutoin sammuiloituneessa maastossa. Saatoimme erottaa mäännyistä ne, jotka olivat saaneet osumia. Kaiken kaikkiaan olin yllätynyt metsien kauneudesta ja hiekkamaiden tasaisuudesta. Ne houkuttelivat luokseen retkelle, mustikkaan, patikoimaan...

Vuoksen ja Suvannon vuolaus, Kiviniemen kosken kuohu ja iltojen lempeys tuntuivat tutuilta, sellaisiksi olin ajatuksissani mieltänyt. En lähtenyt matkalle arvostelemaan rakennustyyliä tai venäläisten tapaa hoitaa asioita. Halusin aistia sitä ilmapiiriä, jossa isä oli elänyt, ja nähdä maisemia ja katsella horisonttiin, joka siinsi kaukana kumpuilevien peltojen takana. Niin kaunis on Karjala – edelleenkin.

Viimeaikaisten uutisointien vuoksi olin saanut sen käsityksen, että matkalla on mahdollista tulla ryöstetyksi, metsät ovat pusikoituneet ja talot rappeutuneet. Olikin suuri yllätys, että kaikkialla oli rauhallista ja tiellä näkemämme ihmiset olivat ahkeria marjojen ja sienien poimijoita, jotka myivät tuotteitaan. Metsät olivat henkeäsalpaavan komeita ja hyvinhoidetun näköisiä. Vanhat suomalaistalot olivat toki rapistuneita enkä uudesta raken-

nustyylistä voinut pitää, mutta enpä pidä täällä meilläkään kaikista taloratkaisuista.

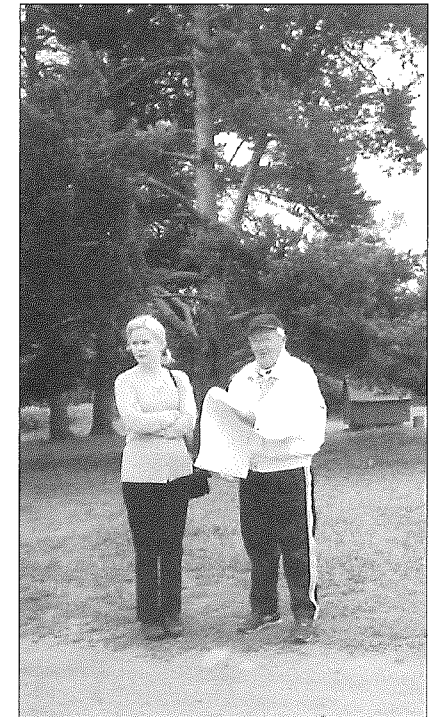
Kävimme myös Käkisalmissa, sen linnassa ja torilla. Soimme myös seljanka-keittoa ravintolassa, jonka kuvittelimme isän Salamon-sedän aikoinaan omistamaksi. Viipurissa viivähdimme tietenkin paluumatkalla pidempään. Torin tavaramäärä hämmästytti ja kristallia oli ihan pakko ostaa. Jäähyväiskahvit Karjalalle joimme "Pyöreän torin hämärässä, pöydässä niin hilpeässä". Matkamme oli kaikin tavoin onnistunut ja avasi myös tyttärelleni Karjalan uudella tavalla. Isälle matka oli viimeinen käynti kotipihalla. Hän ei tule enää sinne palaamaan. Minua sen sijaan puri Karjalan kärpänen. Nyt kun tiedän tärkeät paikat, voin hyvin ajatella vieväni sinne joskus omat lapsenlapseni niitä katsomaan.

Röykkylän kylästä poimituista mustikoista tehty piirakka maistui kotona uskomattoman hyvältä. Kiitos Jouni Koivistolle ja Markku Nuoralle hienosta matkasta juurille, jotka myös löytyivät!

Airi Temmes-Jokela, os. Käppi

Tämän jutun kirjoittaja Airi Temmes-Jokela ihastelemassa Karjalan komeita mäntyjä Haparaisten kankaalla.

Arvo-pappa yhdessä lapsenlapsen kanssa Röykkylän kylässä, Vullin talon pihamaalla.

Suku on rikkaus

Kuka se sie uot? Tervehdin ja esittelin. Hiä olkii saman suvun ihminen, jota en ollut ennen tavannut. Sinänsä nolo juttu. Sukukokoukset ovat yleistyneet. Haluamme löytää itsemme. Haluamme tietää, keitä olemme, mistä tulemme, minne menemme. Luvataan pitää yhteyttä.

Meitä oli koolla parikymmentä, kun Kuparisen sukuseura ry kokoontui tapaamiseen Orivedellä Sakkolajuhlien aamuna. Enimmäkseen ehtoopuolen ihmisiä, mutta joukossa oli myös nuorta polvea. Niitä pienimpiä kaivattiin. Kukaan ei kokenut, ei ainakaan sanonut, sukua riesaksi, ei edes sukuun naitu vävy tai miniä. Ei puhuttu mustista lampaista tai salaisista suhteista eikä perintöriidoista. Ei ensinkään sellaisia. Sukutapaaminen on monien eri sukulaarojen yhteen liittämistä. Sillä on erikoinen rooli, se on henkinen tila, joka merkitsee jokaiselle omalla taval-

laan jotain. Minulle sitä, että varpaiden välissä on Suvannon rantojen hiekkaa. Se pitää jalat maassa ja viestii, että sukumme juuret ovat syvällä Karjalan maassa.

Nuorempana naiminen, työ ja lapset ottivat niin paljon aikaa, että tärkeäksi muodostui lähisuku: vanhemmat, sisarukset, ystävät. Mutta kun vuosia kertyy, lapset lähtevät, vanhemmat kuolevat, alkaa kysellä elämän tarkoitusta. Sukukin alkaa kiinnostaa. On niin mukava tavata setiä, tätejä, serkkuja, jälkipolvea, palata lapsuuden muistoihin.

Sanotaan: ystävät voi valita – suku annetaan, suku on pahin, veri on vettä sakeampaa. Olemme kuulleet nämä sanomat eri yhteyksissä.

Suku on kuitenkin laaja verkosto. Siihen kuuluu: isän, äidin, vaimon ja hänen vanhempiansa suku monessa

polvessa. Omissa lapsissa geeniperimällä on monet ulottuvuudet. Suvun yhteensaattaminen on pitkäjänteistä työtä, Teuvo Kuparinen on tutkinut Kuparisten sukua jo useita vuosia. Suvannon seudulle suku on tullut 1600-luvun alkupuolella. Nyt tutkimus on loppusuoralla. Sukujulkaisua suunnitellaan. Koottu tieto pitäisi saada käyttöön, tiedoksi jälkipolville.

Sukuseuralla on kotisivu internetissä. Se löytyy osoitteesta: <http://personal.inet.fi/yhdistys/kupariset/kotisivulta> on linkki Sakkola-sivuille ja pro Karelian tietopankkiin. Tekeminen vaatii sitkeyttä, työtä ja vaivaa. Myös rahaa, mutta se on arvokkainta perinnönjakoa, mitä tiedän.

Täll viisii täll kerral – terveisii teil kaikil!

Topi

SAKKOLAN KIRKONKYLÄN NUORISOSEURA ry:n

SYYSKOKOUS pidetään Pirkkalassa

Pirkanpirtillä, Koivutie 13, su 12. päivänä marraskuuta 2000 klo 13.

Esillä sääntöjen määräämät asiat. Tervetuloa!

Johtokunta

Johtokunta kokoontuu klo 12.30.

SAKKOLAN KIRKONKYLÄN NUORISOSEURAN ja SAKKOLAN SOTAINVALIDI- ja VETERAANIKERHON yhteistä JOULUJUHLAA vietetään Pirkkalassa Pirkanpirtillä 12.11.2000.

Tilaisuus alkaa klo 14. pikkujoulupuurolla.

Sen jälkeen jatkamme joululaulujen ja ohjelman merkeissä.

Joulupukki vierailee lasten ja vähän isompienkin iloksi. Arpajaiset.

Tervetuloa!

Sakkolan Kirkonkylän Nuorisoseura
Sakkolan Sotainvalidi- ja veteraanikerho

Sakkolan mummon kolotusvoide tepsii moneen vaivaan

Ihmevoiteessa sen salaisuus

Pirkkalan Anialan kylässä, 27 kilometriä Tampereelta, asusteli emäntä Helena Lemmetty, os. Kekki. Käydessäni hänen luonaan kesällä 1966 hän kertoi omasta eletystä elämästä. Elämäntyö alkoi Sakkolassa palvelijana pastori Vikmannilla, mutta työ "herrojen passaileminen" ei Helenea miellyttänyt, vaan hän otti nyytinsä ja lähti. Pian hän aloitti yhteisen taipaleen Johannes Karosen kanssa Sipilänmäellä.

Heidän kotonaan kävi eräs sairaanhoitaja Pietarista, joka kertoi "ihmevoiteen salaisuuden reseptin" – voiteella parannettiin monenlaisia vaivoja.

Sakkolassa hänen mukaansa myytiin ennen toista maailmansotaa apteekissa lääkettä, joka kulki nimellä "Sakkolan mummon kolotusvoide". Etiketissä oli kuva mummosta, jolla oli valkoinen huivi päässä. Voide lieene ollut Helena Lemmetyn voide.

Kun Johannes Karonen kuoli Helenan muistin mukaan vuonna 1937, mutta minun asiatietojeni mukaan 1936, jolloin tämän kirjoitta parkaisen ensimmäisen huutonsa maailmaan; liekö pojalla ollut ahtaan paikan kammo...

Helena avioitui 1948 Heikki Lemmetyn kanssa ja asui Pirkkalassa. Voidetta Helena valmisti ihmisille tarpeen mukaan. Heikin kuoltua vuonna 1960 Helena jäi yksin taloa pitämään.

Käydessäni siellä vuonna 1966 Helena oli 84-vuotias pirteä ihminen, joka seuraili lehtiä, radiota ja teki lumitöitä.

Helena Lemmetty kertoi ihmevoiteen salaisuuden yksityiskohtaisesti minulle, sanoin vaan ettei sitä saa antaa hänen aikanaan julkii, mutta nyt voin sen tehdä, sillä Hela kuoli vuonna 1970 eli 30 vuotta sitten.

Helena Lemmetty laittaa ihmevoidettaan lasiastiaan, eräälle Anian kylässä Pirkkalassa asuvalle emännälle lehmien utaretulehduksen hoitoon. Kuva on otettu vuonna 1966.

HELENAN IHMEVOIDE

½ kg vaseliinia (laakerivaseliinia nykyisin, ennen käytettiin kärryvaseeliinia)

1 rkl pikiöljyä (ei puhdistettua, tapaa basillit paremmin)

2 rkl ruokaöljyä (vetää mätää)

2 rkl kalkkikalamaaksaöljyä (apteekista vaihtoehtoisesti parafiiniöljyä) Nämä ainekset laitetaan järjestykses-

sä ja sekoitetaan kovasti. Voide käy seuraaviin tauteihin, kertoi Helena: vetää mätää pois, naulan lävistämiin reikiin, kynsiin, varpaisiin, utaretulehduksiin, peräpukamiin yms. Ei käytetä räsyä voiteen päällä, vaan hienopaperia. Lääke käy myös turvonneisiin jäseniin.

Eero Koppanen,
Pirkkala

Kun pari vuotta sitten kertoilin Vesilahden ja Lempäälän Karjalaisten yhteisessä illanvietossa ajatuksia ja haaveita Sakkola-museosta, niin moni puisteli epäilevänä päätään. Olihan vainolainen pakottanut talvisodassa Suvannon eteläpuolelta pikalähtöön ja asumukset sekä omaisuus suurelta osin poltettu. Vähän paremmin olivat asiat pohjoispuolella, mutta iso osa tuhoutui taistelujen melskeessä.

Vielä suurempaa hämmennystä tuntui herättävän puhe nettimuseosta, onhan tuo tietotekniikka uutta ja outoa meille kaikille. Karjalaisen Heikin tosi talkoomieli mahdollisti www-sivujen toteuttamisen nopeammin kuin museotilan.

Onneksemme Pihlajan perikunta suhtautui hankkeeseemme myönteisesti ja saimme museotilan Kuokkalan raitille. Erityisesti haluan vielä kiittää Lempäälän kunnan myönteistä suhtautumista hankkeeseemme.

Ilman monitoiminaisiamme ja -miehiämme ei tälle kesälle olisi saatu näytelyä pystyyn. Vaan nyt voimme hetken huilata kesäkauden päätteeksi, tehdä yhteenvetoa ja ryhtyä suunnittelemaan tulevaa toimintakautta. Tokihan museomme avautuu tilauksesta pitkin syksyä ja talvea, koska tilat ovat lämpimät, mutta pääpaino on materi-

Unelmasta totta

aalin järjestelyssä ja muistiinpanojen kirjaamisessa.

Normaalisti eri näyttelyissä ja museoissa vaihdetaan silmä kovana, etteivät esineet katoa vieraitten myötä. Sakkola-museolla asia on ollut päinvastoin. Joka kerta, kun olen käynyt museolla, on sinne ilmestynyt uutta, mielenkiintoista tietoa, taitoa, muistoja ja esineitä. Väliin on pitänyt kovastikin kysellä, mitä, missä ja milloin. Toki aika usein on jo valmiiksi paperille kerrottu synnyt ja seikkailut evakkoreessä tai sotilaspojan repussa uusille kotikunnille.

Museovieraiden määrä ylitti odotukset. Sakkola-museon vieraskirjaan on ilmestynyt yli 800 nimeä, mutta museon taidokkaat opasneidot kertoivat varsinkin suurempien ryhmien unohdaneen niin naapurin perinne-kammarissa kuin meidän museolla nimen kirjaamisen vieraskirjaan. Haitanneeko tuo mitään, kunhan tietämys Karjalasta ja Sakkolasta on välittynyt vierailijoille.

Edelleen tarvitsemme kaikenlaista materiaalia ja esineitä Sakkola-museolle. Nyt kaipaisin kunkin sukuseuran ja perheen taustatietoja sekä nykypäivään ulottuvia sukutauluja, jotta näki-

simme ja kokisimme, kuinka sakkolalaiset ovat levittäytyneet uusilta asuin-sijoiltaan.

Ensi kesän teemat ovat osittain auki, mutta ainakin Kiviniemen markkinat, porsasperinne ja hevosjalostus Sakkolassa ovat keskeisen mielenkiinnon kohteena. Petäjäjärvi emäntäkouluneen ja lahjoitusmaatalonpoikien patsaineen nousee myös esiin. Muista mielenkiintoisista kohteista odotan yhteydenottoja, jotta ensi kesäksi ehdimme laatimaan suunnitelmat ja kokoamaan näyttelyt. Osaavia ihmisiä tarvitsemme myös talkoisiin lisää, esimerkiksi eri paikkakunnille keräsyhdyskuntia ja siirtonäyttelyjen vetäjiä.

Kiitos kaunis kaikille museohanketta tukeneille ja museolla vierailleille henkilöille!

Teidän kannustuksenne innoittaa työn jatkamiseen Sakkolan muistojen tallentamiseksi ja nykypolville välitettäväksi.

Lempäälä 1.9. 2000

Hannu Viljonpoika Turkinen
museohankkeen koordinaattori

Yrjö Raaska koetti museotoimikunnan kesämatkalla Sakkolaan kalaan Taipaleenjoella. Eipä tärpännyt.

Kaija Ryyppö löysi hautausmaalta vanhan Sakkolan kirkon hirsinaulan, joka siirtyi Sakkola-museon haltuun.

Konevitsan luostarisaaressa oli paljon nähtävää - ja paljon alueella olisi myös korjattavaa, remontti on vasta alkutekijöissään, saivat retkeläiset todeta.

Äyräpään taistelupaikkoihin tutustuttiin myös. Joenvarsi oli heinäkuun lopussa venäläisten leirintäalueena.

Sakkola -museo -hankkeen postiosoite on:

**SAKKOLA-MUSEO/
SAKKOLA-SÄÄTIÖ**

PL 15

37500 Lempäälä

SAKKOLAN HISTORIA

Toinen, uusittu painos Sakkolan historiaa on edelleen saatavana, samoin kirja Sakkolan kylät tuvasta tupaan.

Kirjoja voi hankkia Osuuspankin konttorista Lempäälässä.

Kirjoja myyvät myös Eino Kuisma, Punkalaidun,
sekä Lempäälässä Anneli Kuisma ja Aaro Viskari
Anneli Kuisma hoitaa postitettavat tilaukset, puh. 03- 3748 410

Sakkolan historia II maksaa 70 markkaa ja
Sakkolan kylät tuvasta tupaan 110 markkaa.
Postilähetyksistä peritään lisäksi lähetyskulut.

**HANKKIKAA NYT PITÄJÄTEOKSIA
- VAIKKAPA LAHJAKSI!**

SAKKOLAN PITÄJÄ- JUHLAN VIDEO

Saatavissa nyt myös 50 minuutin mittainen pitäjäjuhla-video kesän
1997 juhlista Sakkolassa. Tilaa värikäs dokumentti historiallisista
juhlallisuuksista Karjalan kotikunnulta hintaan 150 markkaa.

TILAUKSET:

Ilpo Kuparinen puh. 03- 3738 195, 254 0640 tai 0400 307 550

Videota voi myös noutaa Crane Video Oy:n toimipisteestä
Tampereen Näsilinnankatu 28

tai Vesilahdesta Kuparisen kotoa Rautialantie 525.

Tilauksia otetaan vastaan myös Suvanto-Säätiössä.

PITO-KALAASI KY

Pitopalvelu Aila ja Kati Heikkilä, Tampere
Puh. 03-343 3902, 03-266 2002, 0400 548 526

Putkiliike P. Nuora Ky

37560 KULJU

Puh. 367 6100

**TILAA SINÄKIN
OMA
SUVANNON SEUTU**

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦
**Seuraava lehti ilmestyy
loka-marraskuun
taitteessa.**

SUVANNON SEUTU

Suvannon ympäristön
kotiseutulehti

Ilmestyy vuonna 2000 8 kertaa

Tilaushinta

100 mk/vuosikerta

Ilmoitushinnat

1 mk palstamillimetri (+alv 22%)

Toimituksen konttori ja osoite

Rautasema, 37550 Lempäälä

Puhelin (03) 374 8448 iltaisin

Pankki

TSOP, 37500 Lempäälä

Tilinumero 522803-211955

Vastaava toimittaja

Marjo Ristilä-Toikka

Toimituskunta

Esko Kallonen

Eero Koppanen

Ritva Koski

Juha Kuisma

Hannu Paukku